

Tôi và con trai 11 tuổi đi chân lên xe Mi tháng 11 năm 1984, sau hơn một năm trốn n m trốn Chimawan Hoàng Kông và Bataan Phi. Thời gian trốn tôi đã lo xa liên lạc trốn c v i Đi p, cô em họ y ch ng M San Diego. Đi p trốn c ti p g p H i USCC, thu x p vi c b o tr . Khi cha con tôi t i M , Đi p lái xe ra đón, đưa ngay về nhà đãi m t ch u ăn m ng th nh so n. Phòng 2 cha con "drap", n m, g i m n toàn đ m i toanh. Hôm sau Đi p h m lái xe ch đi lo h t t t c m i th t c gi y t ph i làm, k c đi xin welfare.

Ông bà ngoại và mẹ tôi m y ch c năm qua th ng xuyên giúp đ gia đình Đi p, m tôi cũng có đ o nuôi Đi p trong nhà n a năm trốn ch cách buôn bán làm ăn. Hai gia đình, hai anh em v n thân tình nên nhân c h i này Đi p t n tình lo ng đ y đ cho 2 cha con trong b c đ u l n c l cái. Mike, ch ng Đi p, nh h n tôi 4 tuổi, cao l n, hi n lành t t b ng, ki n th c nhi u, r t quý v , làm inspector máy bay cho m t hãng hàng không dân s M i r p m i xin chuy n l i v M .

Trong tu n l đ u, Mike xin ngh phép, lái xe đ a c nhà (v ch ng Mike, H ng con gái riêng c a Đi p 13 tuổi và 2 cha con tôi) lên đ nh núi cao San Diego coi tuy t, nhìn vi n v ng kính "l n nh t th gi i", u ng n c táo cider nóng h i trong m t quán ăn bao ph s ng mù, và xu ng bi n đi đ o ven b n ng m, cho tôi có khái ni m chung chung v n c c a anh ta.

Chuy n tình c a Mike và Đi p cũng ng nghĩnh nh chuy n c tích cô bé L lem g p đ c anh chàng hoàng t . Tr c 75, Mike làm vi c Saigon nên quen Đi p, lúc đó m i đ i quê vô Saigon theo bà ch h h c ngh đ đ . Tình c làm sao mà Mike g p, thích dáng đ p r t r e l c a cô, mái tóc dài, đôi môi đ nh son, làm quen đeo đ u i, mu n đi đ n hôn nhân nh ng cô gái nghèo không ch u, Mike đành tr l i M . Tháng t 75 khi tình hình Saigon r i ren, l n x n, s p m t vào tay Vi t c ng, Mike đã t M li u bay qua Bangkok, r i t Bangkok tìm cách bay v Tân s n Nh t đ thuy t ph c ng i đ p theo anh r i kh i Vietnam qua ngõ Tòa đ i s M k o không còn k p.

C m đ ng trốn c chân tình đó, Đi p không còn ch n l a nào khác h n là l t đ t b ng con th theo anh chàng M giàu lòng nghĩa hi p lên phi c v M , r i sau đó tr thành Đi p Roosevelt phu nhân. Đ a con gái 6 tuổi cũng đ c làm gi y khai sinh l i là con ru t Mike, là H ng Roosevelt, đ c Mike c ng nh con đ . Hai v ch ng v i nhau nhi u năm không có con, nh ng cu c đ i Đi p nh Mike mà chuy n qua m t giai đ o n giàu sang phú quý b c tri u, nh ch ng làm cho hãng máy bay mà đi máy bay qu c t đ c free, t r p qua Hongkong, Âu châu buôn bán h t xoàn n trang phát đ t, bao b c nuôi đ ng c m t đ i gia đình nghèo kh n nhà quê bên Vi t nam, làm cho tr nên mát m t, mát m y v i bà con l i xóm...

Tôi ở với Mike trong khu nhà giàu Encinitas (North San Diego county) đầu c m t tháng, đầu c Đi p h t lòng ch d y lái xe m t tu n vài ba l n, thì có Steve, b n làm chung với Mike bên VN ngày x a, ở đầu t i xin d n vô m t phòng, đ a t i n rent Mike không l y. Steve có t i n đ dành, có mi ng đ t đ nh sau này v plan t t rông coi xây nhà l y cho r , nh ng t m th i ph i đi h c thêm m y l p college đ hoàn t t cái b ng gì đó tôi cũng không rõ. Th y v ch ng Mike không l y t i n nhà t i n ăn, Steve tr n b ng cách mua quà Christmas cho 2 cha con tôi toàn áo qu n th "x n", tình nguy n làm tài x ch tôi đ n tr ng d y ngh h c machine shop xin cho tôi đăng ký h c, và ng i ch tôi thi test Toán đ i s l p 8 m t t i ng đ ng h . S là m y ngày tr c, tôi nói chuy n đ i n tho i v i ông "job developer" ng i Vi t San Diego v vi c h c ngh ng n h n đ ra đi làm t túc, kh i ph i đ a vào welfare, ông này khuyên đi h c ra làm "Machine shop operator", t i ng Vi t g i là "th t i n", là job đang r t "hot" lúc b y gi . Ông nói:

-M i ra h s tr anh 5\$/1 gi , c nh n đi, r i s lên 10\$, 15\$ sau m t hai năm sau đó thôi. Khi anh đã rành h t m i th r i, lúc đó chính anh là ng i ra giá cho h , anh đòi bao nhiêu h tr b y nhiều. Anh s làm manager m t cái shop l n, có toàn quy n tuy n ng i vô, hay đ u i th ra. Nhi u ng i đã thành công nh v y San Diego.

-Nh ng mà tôi là chân thầy giáo, d y t i ng Pháp t i ng Anh bên Vi t nam, h i nào không có quen c m búa k m, đ i c...bi t có thành công không.

-Qua t i đây là đ i đ i r i, anh ph i th c t th c th i một chút, b h t các ki n th c cũ đi. Bâ y gi ngh này đang th nh hành, mà cũng không c n ph i dùng tay chân n a, máy móc làm h t, ch c n có ki n th c, thông minh m t chút là làm đ c, anh c nghe tôi đi...Đây là s phone, đ a ch c a tr ng d y ngh , mi n phí...

Tôi ch ng th y m t m i ông này ra sao, ch bi t tên Tài, ngày x a là c u trung tá VNCH, mà ông cũng ch bi t tôi nă ng khi u ra sao, c quan ni m h đ n ông là ai cũng có th làm th t i n đ c, và làm gi i. Thôi thì ng qua M tr c, làm ch c "chuyên viên c v n h ng nghi p" t t nhiên ph i rành chuy n và có lý h n tôi r i. Th là tôi dành th dài nh Steve ch đi ghi danh h c Technical School gì đó, ở t n San Marcos, cách nhà Đi p 20 miles.

Th ng con tôi đã vào tr ng t i u h c g n nhà h c l p 5, t đ p xe t i tr ng m t mình đ c nên tôi b t đ u quay ra lo cho công danh s nghi p riêng mình. B n m i tu i r i, làm gì s ng trên

Job Thi i M i T i M

Tác Giả: Ph m Hoàng Ch ng
Thứ Hai, 29 Tháng 6 Năm 2009 13:35

x này đây, tôi th ng bản khoán t h i. Nh có đ a con mang theo mà đ c chính ph u đ i cho tr c p AFDC đ n khi 18 tu i, đó là m t cái may m n hi m có, tôi nghĩ ph i l i đ ng c h i đ h c m t cái ngh v ng ch c, đ s c sau này b o lãnh v và con gái còn l i bên Vi t nam qua. Mike h i ý tôi có mu n sang l i t m làm chìa khóa ngoài ph thì 2 v ch ng giúp, s ki m ti n nhanh, tuy không nhi u. Tôi không ch u, làm chìa khóa thì ng i đ t cũng bi t làm, còn mình có v n ki n th c đ i h c bên nhà mà v t đi thì u ng quá, thôi đ h c đ machine shop coi có khá không, không khá thì ph i đ i ngh khác, tr c p còn lâu mà. Th là tôi m t tu n ch u khó đ p xe 3 đêm h c ESL t tr ng trung h c g n đó, m i sáng 5 gi 30 đ y súc m t r a mi ng, đ c Đ i p ch u khó đ y s m gói cho m t lunch box, h i h đi b trong bóng t i băng m y cánh đ ng hoang ra b n xe bus ngoài ph , ng i ch đ n 6:30 xe bus t i, leo lên ng i lim dim ng , l c l mình m y b m đ p h n m t ti ng đ ng h n a m i t i bus stop San Marcos, l i c m đ u c m c ch y 15 phút g n m t cây s , băng qua m t cánh đ ng m i t i l p v a k p b t đ u.

Tr ng này h c không ph i tr đ ng nào. Hi u tr ng là ông ng i Do thái ký giao kèo v i chính ph và các ch h ng th ti n, ăn ti n hai bên: ti n chánh ph đài th đ ào t o, hu n luy n k th t nghi p hay k h ng tr c p xã h i bi n thành th bi t ngh , cung c p cho các ch h ng, và ti n ch h ng tr huê h ng cho m i đ u th t nghi p tr ng gi i thi u t i h ng (v i đ i u ki n ph i PASS m t tháng đ u "probation"). N u ng i th làm đ , ch a đ c m t tháng đã b ch chê, hay đ u i, thì Tr ng s nh n l i đ em v hu n luy n ti p cho khá h n, r i l i gi i thi u cho h ng khác c n th sau này.

Hu n luy n viên lý thuy t ch có m t ông, nói ti ng Anh cũng đ nghe, tôi ghi chép đ c h t. H c trò toàn M và M , ch có mình tôi và m t ng i n a ng i Lào là dân Á đông nên có l n ông tò mò h i:

-Ti ng Anh tôi nói, anh nghe hi u đ c bao nhiêu ph n trăm?

Tôi c i:

-Kho ng 80%.

Ông có v hài lòng, khen "good", h i tôi VN ngày x a có h c l ng giác h c không. Tôi nói có, nh ng mà quên h t r i.

Job Thi i M i T i M

Tác Giả: Ph m Hoàng Ch ng
Thứ Hai, 29 Tháng 6 Năm 2009 13:35

Đ c n a tháng h c lý thuy t thì chuy n sang "hands-on training", t t c xu ng shop đ ng máy, t p các đ ng tác, th c t p c t s t, c a thép, đ o nhôm, d i quy n ch d n m t ông thầy m p và m t thanh niên M tr ng ph tá. Anh chàng này dùng toàn t ti ng Anh r t gi n d , l i nói thông th r ò ràng, tôi đ t tên là anh "Let me know", vì chuyên môn nói "If you don t know how to do, let me know" hay "if you have problems, let me know"...

Lý thuy t h c thì g t m t c c s t cho nh l i, ph i g t th t m ng, kiên nh n g t t ng lát m ng nh t gi y, b ng 1/100 milimet, cho t i khi nào c c đó v a đúng kích th c blue-print đòi h i m i thôi, v y mà có m t l n tôi s t ru t, mu n làm cho mau, set up c t m t lát dày t i 1mm, khi n c c s t to b ng bàn tay v ăng ra kh i 2 g ng k m, bay vút lên tr i th t xa r i r t cái "kèng" m t cái xuống n n xi măng làm c shop náo lo n, ai n y l t đ t t máy, hu n luy n viên h t ho ng ch y l i t t máy tôi ngay, dáo dác coi có ai b th ng không. May mà không có án m ng x y ra, không ai b v đ u s ng trán. y là do tôi không k p ch t 2 g ng k m nên nó sút v ăng ra, ch n u mà k p ch t ch c b luôn cái máy n ng kh ng l cao h n đ u ng i. T lúc đó, anh ph tá c đ ng canh ch ng g n ch tôi làm, s l i x y ra tại n n.

Th c t p đ c 2 tháng r i thì hi u tr ng kêu lên b t đi làm:

-Tao có job cho mày r i, 5\$50 m t gi , San Diego.

Tôi th t kinh:

-Tôi ch a có b ng lái xe làm sao đi làm.

Ban giám đ c ng c nhiên, quay ra bàn tán v i nhau làm sao gi i quy t tr ng h p tôi. X a nay h c viên b n x ai cũng có b ng lái, có xe, bây gi g p trúng dân t n n m i qua, tuy ti ng Anh khá, nh ng ch a có xe c gì c , làm sao đây. Ch ng l c d y hoài ch cho nó có b ng và mua đ c xe m i đ a đi làm. Sau cùng h ki m cho tôi m t ch g n nhà, b o tôi đi xe buýt mà đi làm, n u không ch u s kêu cán s Ty xã h i "cúp" welfare, vì tôi có job offer mà làm bi ng không ch u đi làm. Tôi đang lo thì qu nhiên cô cán s M t i th t. Th y tôi lo s , cô xin ông hi u tr ng cho nói chuy n riêng v i tôi, đ ng c a l i c n th n.

-Anh có con nh, m qua M m y tháng, ch a có b ng lái xe, anh không s n sàng đi làm cũng OK, không sao, chúng tôi không có quy n c t welfare cha con anh đ c. H làm b hăm đ a anh cho anh s mà đi làm, đ h s m l y đ c ti n c a các hãng machine shop và ti n chính ph. Đây là tôi cho riêng anh bi t, anh đ ng nói cho h bi t, không nên.

Té ra là nh v y. Th ng b n Lào bi t chuy n, l m b m nói, "bà đó nói đúng, tr ng này gi ng nh công ty nuôi heo, con nào th y m p m p coi đ c là đem ra bán l y ti n, ch không ph i mu n cho mình h c lâu đ thành th o rành ngh đầu." Tôi v nhà ng m nghĩ m y đêm, th y Mike có v mu n mình đi làm, Đi p không nói gì nh ng nh Đi p ăn u ng free 6 tháng r i cũng k , mà th ng con vài ngày n a ngh hè t i n i nên nh n l i đi làm cho r i, có c xin ra i riêng. Tôi l n l i t i khu hãng s p làm San Marcos, đi ki m apartment, may sao v đ c n t th ng M cũng đang c n ng i share b t cái 1-bedroom apartment 450\$. Ch này cũng g n ch làm, đi b t i hãng có vài trăm mét, nó đòi ph n mình 300\$ m t tháng, b t n m ng trong phòng khách, còn nó chỉ m cái bedroom..

H i đó m i VN qua, mua gì cũng hay so sánh v i giá c bên nhà, th y m i tháng b ra 300\$ cho ti n nhà b ng giá m t l ng vàng, đau lòng xót c a l m, nh ng nghĩ m i tháng ki m đ c 800\$ tr thu r i cũng còn 700\$, v n h n là ăn welfare có 450\$. Đi làm m i có đ ti n g i v Vi t nam cho má, cho v con. Đi làm, ti p xúc v i M , m i khôn ra, ti ng Anh m i nói đ n dĩ. Còn làm bi ng ăn welfare, không, hay làm l y ti n m t, bi t ch ng nào m i góc đ u lên n i.

Tháng đ u đi làm M tâm tr ng r t là bu n. Đang VN nhàn h buôn bán thông dong, b đi v t biên, đang nhà Đi p đ y đ ti n nghi sung s ng, lo xin đi làm, l t vô cái phòng tr tr i v i th ng M ích k , đ b a bãi, chén bát soong ch o b đ y sink không r a. B n bè không có ai đ tâm s , chia s .

Đang mùa hè, con cái ng i ta đ c đi ch i ch này ch kia, có b n có bè tung tăng, con mình thì nh t khóa trong nhà không có Tivi, máy hát, đ ch i gi i trí gì h t. Chi u 4 gi m t m i đi làm v , con trong nhà m c a ch y xu ng đ i đón, ôm ch m l y cha, m u máo khóc nói không có gì ch i, b nh t c ngày trong nhà bu n thiu. May mà l ng gi ng ch a ai g i c nh sát méc chuy n nh t con nít đ i 12 m t mình trong nhà. Ph i đ a con lên xe bus xu ng ph ch i cho khuây kh a, ki m b n Vi t nam ngang tu i cho nó ch i. Tình c làm quen đ c v i th ng bé tr c tu i con, đ n v nhà làm quen v i b m nó. Hai v ch ng còn tr , Công giáo, có 5 đ a con, thuê cái nhà nh , có cho th ng cháu share phòng chung tên Vĩnh. Trong câu chuy n, bi t Vĩnh cũng đ c đào t o t cái tr ng machine shop đó ra, hi n đã đi làm, có xe h i riêng. Vĩnh m i 25 tu i, cùng ngh , cùng hoàn c nh, nên cũng đ thân, k t ngay làm b n.

hãng làm cũng có mấy người Việt nam qua trình làm chung, rành nghề, cũng giúp đỡ cho vợ, nh ng ch M có vẻ xét nét, để ý cách mình làm ăn ra sao từng chút một. Đây là family business, shop nh thôi, nên h tính toán tỉ mỉ m k l ng: ch ng boss kiêm supervisor, v làm th ký kiêm kế toán, con cái nh cũng có một loay hoay phụ giúp cha m. H i đó sao tôi nh nhà chi l, nh t là nh đ a con gái 5 tu i b l i. Đang đ ng máy, soi l cho m t đ ng 200 cái m u nhôm vuông v n b ng bàn tay ông ch giao cho, mà t đ ng đ u óc lan man nh chuy n ng i đ i thuy n v t biên hôm nào th y chim bay trên tr i, nh đ em n m cô đ n trên đ o Hongkong th dài tỉ c nu i đã không mang v con theo luôn, chuy n con gái bây gi chắc đã vào l p M t, không biết bà xã còn buôn bán không, hay đã đi làm h p tác xã, g i con cho ai, hàng xóm hay bà n i.

Tay làm mà đ u nghĩ chuy n đầu đầu, vô tình soi l n l nh thành l to h t 3 mi ng nhôm, tình linh gi t mình nh l i, tá h a tam tinh. Ph i chi l ph i xoi to mà khoan thành nh, còn có th s a l i, xoi l i, khoét ra to, đàng này l ph i xoi nh mà khoan b ng khoan b, to toét loét, làm sao mà bít b t cho nh l i. Tôi toát m hôi h t, tr i mùa hè mà nh đ ng gi a đ em đ ong, không biết làm sao mà th tiêu 3 mi ng này. Ch có cách th tiêu thôi, ch đ em ra thú t i v i ch chắc ch n là b đ u i ngay t c thì. M t mi ng nhôm nh v y order cũng 20\$ v n là ít nh t. C m kh i kh i m y mi ng sáng choang này đ em ra b thùng rác là ch nó th y t i h i ngay, không th y thì lúc đ rác nó cũng phát giác. Ch còn cách đ u trong b ng gi đ o vô "toilet" đi c u, đ u t m trong b n n c đ, r i khi v vô toilet gi đ o đi ti u, móc ra nhét trong ng i, mặc áo coat thùng thình mang theo v nhà thì không ai nghi ng. Không s thi u hàng, vì ch bao gi cũng order hàng đ ra h n nhu c u m t chút, phòng m t s nh h h i hay làm sai kích t c.

K ho ch c a tôi thành công, m y ngày sau không nghe ch h i han gì, coi nh êm xuôi. Nh ng tôi lúc nào cũng s ng trong h i h p, lo s, có linh tính nh s b đ u i vi c, vì ch không th y t i c i v i mình chút nào. Qu nhiên, sau đ ng m t tháng, ch kêu l i nói:

-L ra tôi đã cho anh ngh sau 2 tu n t p s, nh ng tôi ráng ch cho đ tháng đ tr ti n cho ông hi u tr ng anh. Anh không có khi u trong ngh này. H i x a anh là thầy giáo ph i không? Tôi thành th t khuyên anh nên xin tr c p đ i h c l i cho ti ng Anh khá h n. Anh xem ra có khi u v ch nghĩa h n là làm tay chân.

B sai th i, c m cái check 800\$ cám n, v nhà lúi húi n u c m, chiêm tr ng, xào m c cho con ăn, còn mình ch th y đ i chút nào, lên gi ng đ p m n n m co ro, trong b ng r u thú ru t. May m n Vĩnh xin v i c u m nó cho cha con tôi t i t m nhà h m t th i gian, vì tôi v a m t

Job Thi M i T i M

Tác Giả: Ph m Hoàng Ch ng
Thứ Hai, 29 Tháng 6 Năm 2009 13:35

job, mà th ng M cũng tr apartment cho ch d n ra luôn. Hai cha con n m đ t trong phòng khách, nên h ch l y t ng tr ng có 100\$ m t tháng.

Tôi lên tr ng báo cáo b sa th i, h nói c t i tr ng đi h c t i p, h s ki m cho job khác. Th i gian đó cũng may tôi quen v i anh Vui, qua M tr c tôi, cũng m t cha m t con, cùng c nh gà tr ng nuôi con nh tôi. Th y tôi lo bu n không bi t ki m đâu ra job m i, vì nghĩ welfare không cho ti n tr c p n a sau khi đã đi làm, anh c i to:

-Tr i, anh m t job thì apply xin l i welfare AFDC , m c m g i mà lo cho m t công, anh là single parent, con anh d i 18 mà lo cái n i gì? H i tr c tôi cũng y nh anh v y đó, xin h cho l i li n.Yên chí đi. Tôi s đ a anh lên xin l i.

Tôi m ng r : -"Thi t sao? V y mà tui lo s t vó lên m y hôm nay."

v i c u m Vĩnh ch a đ y tháng thì tôi quen v i m t anh Cambuchia tên Danh, d n tôi t i share phòng nhà m n c a m t c p v ch ng cũng ng i Cambuchia, h n u ăn cho mình luôn, tr 300\$ m t tháng, 2 cha con ng chung phòng có 2 gi ng v i Danh. Vĩnh h i tôi mu n xin welfare l i hay mu n đi làm l i, vì mu n ki m vi c vùng này cũng d , b n c a Vĩnh tên B ng bi t nhi u ch đ ang c n th .. C u m Vĩnh khuyên tôi nên xin l i welfare đi h c l i t t h n, có t ng lai h n. Tôi ch bi t h c gì, đ u óc còn hoang mang bu n phi n nhi u th quá, có l nên đi làm đ kh i nghĩ ng i, đ giúp gia đình V i t nam m t th i gian cái đã. Th là Vĩnh nh B ng gi i thi u tôi đi làm machine shop cùng ch B ng đ ang làm.

Ông ch M này già, tóc b c, đã v h u, m n m t manager M tên Doug coi shop, và 4 th ti n, toàn th tr Vi t nam. B ng nói ông khoái th Vi t nam vì siêng năng và thông minh. Th y tôi có background thày giáo, ông không cho tôi đ ng máy , mà đ a lên làm "inspector t p s" phòng riêng k bên office, tr 5\$50 m t gi . Nhi m v tôi là đ c "blue-print" và dùng đ ng c máy móc check coi hàng (parts bù long, con c) th d i shop làm đ em lên có đ ng kích t c không, r i ký g i cho khách hàng order. Ông nói không c n check h t t ng part m t, mà ch check 20% s l ng làm m u, h đ ng h t thì ký tên g i hàng đi cho khách hàng, không đ ng thì g i tr xu ng cho h làm l i. Tôi đ p xe đ p đi làm, vì thi lái xe r t t i 2 l n, mà cũng ch a mua đ c xe. Có ngày m c m a to, t nh chu t l t, may mà còn mùa hè m áp, không b c m l nh ho hen.

Job Thi i M i T i M

Tác Giả: Ph m Hoàng Ch ng
Thứ Hai, 29 Tháng 6 Năm 2009 13:35

M y tháng đ u tôi làm t t l m, nhi u hàng lúc tr c k t mà ông đ a tôi check l i, tôi cho PASS h t g i đi, khách hàng l y h t, không tr l i cái nào, làm ông đ c nh ng s ti n l n vô b t ng , khoái l m, c i t m t m khen tôi hoài, tặng l ng lên 6\$ m t gi , đ tôi c g ng trau đ i ngh này s có ngày lên 9 m i đ ng. Nh ng hàng đ n đ n nhi u quá, m t món c 200 parts, mà m i ngày có h n c ch c món th mang lên đ trên bàn, con m t ph i làm vi c t m su t ngày, nên tôi ph i đi bác sĩ khám m t, ph i đeo kính. Th làm sai h ng nhi u quá, ít khi đúng kích t c blue-print qui đ nh. Tr đ xu ng, b t th s a l i m i ch u ký shipping thì th ghét, ch i th v ng t c, nói "đ n nh ch ", mà nh m m t ký đ i g i đi cho khách thì khách tr hàng l i, ông ch c n nh n, tôi nh ng i trên đ d i búa, r t kh tâm, b c mình. Làm ăn phát đ t, ông ch m n thêm 2 anh Vi t nam n a, tr c VN cũng làm giáo s toán và lý hóa, cho đ ng x đ ng máy CNC. Có b n trí th c, gi break gi i lao nói chuy n cũng đ bu n.

Qua đ u năm 86, tôi không làm good n a, nhi u hàng khách hàng tr l i đ vì tôi check không k , ông ch đ em vào v t gói parts trên bàn nh m ng v n. Đ c blue-print lâu lâu cũng có m y cái không hi u, ph i nh ông ch hay manager Doug ch dùm.

M t hôm B ng vô phòng tôi v i v m t nghiêm tr ng, đ a tôi m t trang báo b o đ c, trong đó có m u rao v t "Help wanted" (C n tìm ng i làm), rao c n m t inspector gi i, tên hãng s phone đúng là c a office ông ch mình. Tôi bi t mình sắp b laid-off, bi t ông ch t t còn ng i ch a mu n cho mình bi t, ch m n đ c ng i m i đ u i sau, nên h i Doug thì h n xác nh n đúng, bèn lên office th n nhiên xin ngh vi c. Ông ch bi t tôi cũng ch thích gì ngh này, hí hoáy t t đánh máy, ký cho m t cái th gi i thi u r t t t, đ gi làm reference sau này đ ki m vi c.

Tôi không bu n, vì bi t mình lâu nay làm h n 7 tháng, xin ti n th t nghi p đ c, mà xin l i welfare cũng đ c, v i l i cũng ch thích gì cái ngh này, l m c m m i m t mà ít ti n.

Lúc đó tôi đã b bà Cambuchia n u c m tháng, sang share apartment 2 phòng Escondido v i Li u, m t bà 38 tu i, có ch ng qua M tr c, b l y v khác tr đ p h n New York. Li u s ng đi làm nuôi 3 đ a con tr c tu i con tôi. M t anh b n tr gi i thi u cho tôi l i đó cho r , vì là nhà housing, nói nh , " bà này đang ki m đàn ông cho share nhà đ mong n u h p thì l y làm ch ng hay boyfriend gì đó". Tôi th y bà này tính có 200\$ m t phòng cho 2 cha con cũng r , con mình l i có b n đ ng tu i ch i v i nhau cũng ti n, nên đ n vô, không h nghĩ đ n chuy n có th l ng nh ng tình ái nh m nh i.

Li u nh con, không đ p, nh ng có nhi u b n bè Vi t nam t i ch i, ăn u ng, nên tôi cũng quen

thêm m t s ng i t t, nh anh ch Duy, Hà, bà Năm, H u... Tôi mua i c a Hà (đang h c ngh s a xe), cái Toyota Corona 1000\$ đ i 76, còn r t t t, nh ng s tay, ph i nh m t ng i b n cùng làm chung h ng đ t cho n a ngày m i lái đ c. Tôi cũng u, ch a có b ng lái mà c gan lái xe m i đi làm đ i, nh ng chính nh v y mà sau 4 tu n, t i DMV thi l n th ba đ u ngay.

Th i gian này Đi p th nh tho ng lái xe lên thăm hai cha con, cho quà, an i, khuy n khích. Tôi cũng lâu lâu lái đ a con v nhà Đi p ch i, k chuy n này chuy n n , i i ăn c m. M t l n, tôi quen m t anh mang đ a con nh t Texas qua, tâm s qua Cali đ xin ăn tr c p đi h c college i lên k s , vì Texas không cho h ng tr c p lâu. Tôi cũng quen 2 thanh niên trên đ i 35 tu i h c college g n nhà, qua ch i c m cu n computer dày c m c a h lên, đ c th mà hoa c m t, bao nhiêu là t ng xa l , mình khá ti ng Anh mà cũng mù t t ch u thua, bu n bã nghĩ b ng cái th i ch nghĩa c a mình đã qua, ch c không bao gi có th đi h c l i trên x này n a, thôi ráng đi cày cho xong.

M t bu i chi u, đ khuây kh a n i bu n th t nghi p, tôi ch con đi coi xi nê i cái r p quen, coi 2 phim ch có 99 cents. Khi tan phim r p ra, 7 gi t i, tôi s ng s t bàng hoàng tr c m t c nh t ng l ùng tuy t đ p: c m t vùng tr i tím r m không th y đâu là núi non, đ ng xá, thành ph . Tôi ng n ng n m tay đ a con th b v đ ng tr c c m t r ng xe h i m y trăm chi c, chìm trong màu tím bùi ngùi th ng nh , không nh đã đ u xe ch nào. Tâm tr ng tôi lúc đó ch i v i tr ng tr i, mênh mang, bu n r i r i. Th y tr c m t c m t t ng lai đen t i bao trùm, nh không gian màu tím s m bu n tê tái lúc đó, không bi t loay hoay làm sao mà thoát ra, tìm ra ai ch cho mình m t con đ ng đi đ ng đ n g y đ ng l i t ng lai nuôi s ng hai cha con, đ s c b o lãnh đ c 2 m con đang trông ch bên kia.

Hình nh bu i chi u tím hôm đó tuy ch hi n ra trong kho nh kh c, không hi u sao s t đ i in kh c mãi trong tâm kh m tôi, sau này có nhà cao c a r ng, m i l n hình dung l i, đ u mu n a n c m t. Nó g i i c nh con thuy n không b n, cái tâm tr ng b v cô đ n cùng c c c a ng i cha đ c thân tr ng tay b t l c trên x l , không ai giúp đ , tr c cái bao la vô đ nh c a Tr i đ t mênh mông.

Sau đó m y tháng thì bà manager housing bi t đ c cha con tôi i "l u" nhà bà Li u không khai báo. Bà ta hăm he đ a con gái Li u, nói, "Má mà y ph i lên g p tao, nh n ông đó là boyfriend thì tao m i cho i chung." Tôi b c mình nghe i H u, anh chàng c t c quen (v a m n cái apartment 3 phòng g n đó), đ n ra, t i i chung, chi m m t phòng tr 200\$ m t tháng. Còn đang th t nghi p, tôi theo H u đi ph c t c , H u tr cho 50\$ m t ngày ti n m t, girlfriend H u n u c m luôn cho ăn.

Tôi không nghĩ lao động tay chân, làm c c cũng vui, nhưng vẫn thích học một nghề gì đàng hoàng mới là , đòi hỏi suy nghĩ, viết lách, nghề nào liên quan đến trí óc chẳng nghĩa hơn. Tôi nhớ đến anh chàng bạn Texas đến con qua Cali xin welfare đi học tại college, kể chuyện cho Mike nghe xem ý thế nào. Lúc bạn Mike nói nóng, mặt mày đỏ lên, chê trách anh này hiểu sai ý nghĩa của tiền trong xã hội.

"Welfare là tiền người dân đóng thuế", Mike nói, " chính phủ lấy tiền để giúp các trẻ em học neo đơn, con nh , cha mẹ đau yếu, không đi làm được. Trẻ em học bổng đặc biệt mới nh vào, không phải để mình học mà học lên cao làm cha thiên h , kiếm tiền cho nhu". Tôi thấy vậy, nín thinh không dám nói nữa, sau này kể lại cho một anh bạn nghe, anh ta nghe, anh cười cười b o:

-Sponsor anh là Mỹ phải không? Tất nhiên Mỹ nào mà mua mình ăn welfare, tiền mua hồi n c mua cả a đóng thuế đâu? Mình đâu đâu thôi, mua n không ăn tiền xã hội đi học làm công việc cao trong khi học phải đi làm chốt xác thì tất nhiên học phải ghét rồi. Nhưng học quên rồi, khi mình làm công việc cao thì phải đóng thuế cao trả lại cho chính phủ nuôi người khác, còn đi làm ba c c ba công việc thì đóng thuế bao nhiêu, nuôi ai. Anh nghĩ có phải không?

Tôi ngắm nghĩ thấy Mike có lý, nhưng nguyên tắc quá, còn anh này cũng có lý, mà lý này linh động uyển chuyển hơn. Đúng rồi, phải biết trông xa thấy rộng, suy nghĩ thì cần quá không có lợi cho ai cả, đi đi là vay vay trả trả, miễn giúp ích cho nhau cùng tiến lên là tốt, bèn âm thầm nuôi ý định một ngày nào đó có dịp sẽ bắt chính phủ ôm sách tay trả lại. Ai cũng nói mới qua Mỹ phải chịu khổ, khổ ghê lắm, rồi sau tất cả mới hạnh phúc, ăn nên làm ra, nhu mình có chí, chịu khó, biết tìm cách tiến thân.

Trong học một năm khi mới đến chân đến Mỹ, cha con tôi phải đến nhà 5 n, con tôi học thôi 4 n. Chả là học, n này tôi đi học với H u cũng chẳng có một tháng thì bà cô trên Fresno kêu lên giúp cho công làm ch business cắt c . Lúc phải đến nhà n thứ 6, bắt con đi trường n thứ 5, cha con ch t , kéo nhau cà r ch cà tang, ng gà ng g t, ch y lên Fresno tìm bạn hoa lá, v a đến nh thì xe x p bánh, b pot". Nhưng chính đi Fresno quê mùa này, đi sống thôi r , nhà housing 2 phòng có 200\$ một tháng, thành phố yên tĩnh, ít ch ăn ch i, mà đi tôi bắt đầu chuyển qua một khúc ngo t nh m nh, cho tôi c h i th c hi n gi c m c p sách đến trường trả lại.

Job Thi i M i T i M

Tác Giả: Ph m Hoàng Ch ng
Thứ Hai, 29 Tháng 6 Năm 2009 13:35

Đang c t c , tôi thi đ u vào B u đ i n 7 ch khác nhau v i s đ i m r t cao, r i đ u làm social worker cho Fresno county m y tháng, nh ng s i Tr i không cho làm th , nhi u th x y ra b t tôi bám l y ngh đ i h c. Trong su t 3 năm, các b u đ i n c lai rai kêu hoài, mà vi c h c l i r t t t đ p. Đang h c g n đ n đ ich, b ngang đi phát th cũng u ng. Tôi ch u khó dùng ngh c làm ph ng ti n nuôi mình h c su t 4 năm dài, l y đ c m nh b ng Master và tr thành nhà giáo chính ng ch tr l i ngay sau đó, đ ng hoàng thuê nhà riêng năm 90, r i qua năm sau mua nhà đón v con qua, s m 2 chi c xe, s ng đ c l p, tho i mái, ch m d t nh ng tháng ngày long đong v t v , l y l t..